نیم ربنتیا

اکمل اعلام

نیم ربنتیا

شعري مجموعه

اکمل اعلام

Ketabton.com

۱۴۰۰

Neem Rekhtya

Pashto Poetry

ISBN 978-9936-1-0628-4
9 789936 106284

Akmal Elam

(c) ketabton.com: The Digital Library

نيم ربنتيا

اكمل اعلام

(c) ketabton.com: The Digital Library

نیم رښتیا

د شعرونو مجموعه

شاعر: **اکمل اعلام**

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب ځانګړنې:

د کتاب نوم	:	نيم رښتيا
شاعر	:	اکمل اعلام
کاپي رايټ ISBN	:	978-9936-1-0628-4
ORCID	:	0000-0002-2542-9554
د پښتۍ انځورګر	:	هيله ومان
نشر کال	:	2022
چاپ وار	:	دويم چاپ

ISBN 978-9936-1-0628-4

9 789936 106284

- د دې کتاب ټول مادي او معنوي حقوق د ليکوال سره خوندي دي -

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

اهـدا

چې ما ولـولي او حس کــــړي
چې یــــې زه د زړه نــدا یـــم
زه د خپـــــل عــصر شباب تــه
علیٰ عــین و راس اهــدا یـــم

(c) ketabton.com: The Digital Library

سریزه

هنر او ساینس زمونږ په جامعه کې دوه جدا رشتې دي. څوک چې د هنرونو خوا ته ځي نو ساینس ترې لرې وي او که طب، انجنیري یاکمپیوټر وایي نو د هنرونو نه فاصله اخلي. یو څه ګونا پکې د نصابونو هم ده. خو زما په نظر ډیره پړه په خپله په شخص ده.

الله پاک چې انسان پیدا کوي نو طبیعتاً جمالیاتي حس ورکوي. هنر د دغه جمالیاتي حس تظاهر دی. څوک یې په انځورګرۍ ښایي، څوک په ترنم او څوک په نظم و نثر. د فطرت دغه برخه ځیني خلک د نورو علومو شاته پټه کړي ولې دا پټیدل ورکیدل نه دي. دا حس د انسان په فطرت کې دی او چې هر کله ورته زمینه مساعده شي، ظهور کوي.

دا ظهور که بله لاره پیدا نه کړي نو کم تر کمه د لیدلو یا د اوریدلو په شکل پیدا کیږي. هغه که یو ښه انځور وي، ښه نظم وي، ښه طرز وي او که ښه نثر. د ښه تعریف بیا د همدغه جمالیاتي حس نه پیدا کیږي چې مونږ ورته ذوق وایو.

دا حس فطرتاً په ما کې هم شته. زه د پخوا راهیسې لیکل کوم خو چون دمعلوماتي ټکنالوژۍ او ورسره په څنګ کې د ساختماني انجنیرۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو زده کوونکی یم او تقریبا همیشه مې په معلوماتي ټکنالوژۍ کې کار او تجارت کړی نو تر اوسه نه یم توانیدلی چې کوم څه د کاغذ پر مخ راوړم، ولې په انټرنټ کې مې لیکل خپاره شوي. نظم مې خوښیږي. هم یې اورم، هم یې لولم او هم یې د لیکلو هڅه کوم. دا وړه مجموعه چې یو څو نظمونه او یو څو غزلې مې پکې راټول کړي د لوستونکو درونډ حضور ته وړاندې کوم. نقد، اصلاح او نظریات مو د سر په سترګو.

په درنښت

اکمل اعلام

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکو لارو کې پېلوزې

نجیب منلی

خوبونه لکه شعر او سهوه، د شعور، قبل الشعور، تحت الشعور او لا شعور تر منځ پلونه دي.

استاد چې په صنف کې د فروید په نظریه کې د شخصیت له بېلابېلو پوړونو غږېده، زما په ذهن کې به د پخسو کلا تداعي کېده. د کلا پسخې یوه د بلې د پاسه جوړېږي، هره یوه له بلې بېله ښکاري خو یوه پرته له بلې خپل شتون او جوړښت نه شي ساتلای. وخت، زلزلې او موسمونه د پخسو په دېوال کې چاودونه جوړوي، اکثره د دېواله له بېخه تر سره رسي، له پاسه د باران اوبه لاندې راپرېږدي او له ښکیه، د ویالې زیم، پورته بیایي.

اوس چې کله ځان سره چورت وهم دغه تابلو راته بل ډول ښکاري. حواس، ادراک، شعور، قبل الشعور، تحت الشعور، لاشعور او یو څو ورته نورې بلاوې د تورتمونو په د نیا کې، د لړو پوښلي ورک سمندر منځ کې جلا جلا ټاپوگان دي. نه د ټاپوگانو څنډې ښکاري او نه یې یو تر بله فاصلې د اټکل وړ دي. خو د دې ټولو ټاپوگانو تر منځ، په لړو کې پټ پلونه شته چې هیلې، اندېښنې، فکرونه، یادونه، تصورات، ترهې، شکونه خوبونه او الهامات پرې له یوه ټاپو بل ته لار کوي، خو نه په خپله پوهېږي او نه بل څوک یا بل څه دا موندلای شي چې دغه لېږد پر کوم پله، څنگه او کله وشو؟

کله د شعر په بڼه، کله د نیم نیمگړي خوب په شکل، کله د ناغوښتلو کړنو، سهوو او اشتباهاتو په جامه کې، کله د الهام په څېره او کله د نامالومې اندېښنې په پرده کې،

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نورو جزیرو محتویات د شعور تر جزیرې راځي او دلته «زه» - هغه «زه» چې دغه د تورتمونو په دنیا کې لړو پوښلی ورک سمندر یې یوه برخه ده – له دغو محتویاتو سره مخ کېږي.

دلته نه د فروید او د هغه د پلویانو-مخالفانو-د لارې د ملګرو پر نظریاتو د بحث له پاره ځای شته او نه زه دومره پوهه لرم چې په جزییاتو یې خبرې وکړم خو د خپلې موضوع د روښانولو په پار یې یو دوه ټکي یادوم.

«زه»، د انسان په اروايي جوړښت کې، هغه برخه ده چې انسان په کې خپل شتون هم تثبيتوي او له دنیا سره په کې خپلې اړیکې هم تنظیموي. دا «زه» له ټولنیزو او مادي واقعیتونو سره مخ کېږي او دنیا پرې تنګېږي. د دې له پاره چې «زه» خپلې غوښتنې هم پوره کړي او له چاپېریال سره د تضاد موارد هم محدود کړي، ځان له شرایطو سره عیاروي، له خپلو یو شمېر غوښتنو په شا کېږي، د چاپېریال له خوا ځینې «تېرې» زغمي او هغه څه چې (د غوښتنو د ترکولو په نتیجه کې د محرومیت احساس او د بهرنیو تېریو پر وړاندې د مقاومت او بالاخره د بغاوت ایجاب) ورته دردوونکي وي، د شعور له جزیرې وباسي (اروا پوهان وايي «په شا یې تمبوي») او نورو جزیرو (تحت الشعور او لاشعور) ته یې لېږدوي او هېروي یې. «زه» تر یو حده په دې چاره کې بریالی کېږي او د تعادل تر حده ځان عیاروي خو په دغه جریان کې ټول دردوونکي محرومیتونه او محدودیتونه په یو ډول نه یو ډول د ژوند بهیر ګډوډوي چې په نهایت کې ترې رواني ستونزي جوړېږي. کله کله، چې عیاروونکې اراده کمزورې شي (د خوب پر مهال، د احساساتو د غلبې پر مهال یا د ځینو کیمیاوي توکو د استعمال پر مهال) هغه «تمبول شوي» یا په بل عبارت لېږدول شوي موارد بېرته له لاشعور او تحت الشعور څخه قبل الشعور او بیا شعور ته لار کوي. دغه د حواسو او ادراک له لارې د شعور دایرې ته د چاپېریال د عناصرو ورننه‌وتل، په هغه کې د «ګټورو» مواردو خپلول او د شعور له دایرې څخه د ځورووونکو، دردوونکو یا نامطلوبو مواردو ایستل (شاته تمبول او د اروايي جوړښت نورو برخو ته یې لېږدول) او بیا د همدغو ایستل شویو مواردو بېرته را مخ ته کېدل په ساده ټکو کې د انسان

(c) ketabton.com: The Digital Library

«اروايي فعاليت» جوړوي. په اروايي جوړښت کې شعور هغه ساحه ده چې د حواسو او ادراکي وسايلو له لارې ورته له چاپېريال څخه د شخص خپلې فردي تجربې او د بهرنۍ نړۍ اغېزې را ننوځي، هغه څه چې شخص يې غواړي خو تحقق يې ناشونی وي يا هغه څه چې شخص يې نه غواړي او زغمل يې ناشوني وي ترې د اروايي جوړښت نورو برخو ته ورايستل کېږي. تر دې چاڼ وروسته د شعور د دايرې محتوا تثبيتېږي. د اروايي جوړښت هغه برخه چې شاته تمبول شوي او لېږدول شوي موارد ورته د شعور له دايرې څخه ورځي، تحت الشعور دی. د دغو تمبول شويو او لېږدول شويو مواردو يوه خورا کوچنۍ برخه همدلته پاتې کېږي او يوه ستره برخه يې د تل، يا اوږده مهال له پاره له شعور سره خپله مخامخ اړيکه له لاسه ورکوي.

ډېره يا لږه، د تحت الشعور محتوا له شعور سره په اړيکه کې ده او د دواړو طبقو تر منځ د محتوا تبادله ډېره گرانه نه ده. له نورو طبقو سره د شعور اړيکه نا مستقيمه ده او د محتوا تبادله يې هم هغومره ساده نه برېښي. ارواپوهان فردي او ټولنيز لاشعور ته د لاسرسي لارې په خوبونو، شعر، افسانو، انگېرنو او بېلابېلو رواني غوټو کې لټوي.

د فرويډ له نظره خوبونه د لاشعوري غوښتنو د تحقق يوه لار ده. همدا راز کله چې انسان په وينا کې يا په عمل کې سهوه کوي، دا سهوه د هغو شاته تمبول شوو رواني توکو زيم دی چې د شعور په سطح کې راښکاره کېږي. شاعرانه انځورونه هم په خپل ذات کې هغو خوبونو ته ورته دي چې خلک يې په ويښه ويني.

په لومړي سر کې چې د اکمل اعلام له شعرونو سره مخ شوم يو ډول ناراحتي يې را ته پيدا کړه. کټ مټ لکه کله چې څوک داسې يو څه وگوري چې هم ورته د ښکلا له منل شوو معيارونو لېرې ښکاري او هم ترې سترگې نه شي اړولای. همدې ناراحتۍ اړ کړم چې بيا بيا يې ولولم. او په هر وار لوستو مې په کې يو څه موندل چې بايد ورته تم شوی وای. له ځينو شاعرانو ملگرو سره مې پرې خبرې وکړې، هر يوه به ويل: «يو څه په کې شته!» خو دا يې نه ويل چې دا «څه»، څه دي.
«که خوبونه رښتيا کېږي نو زما دې نيم رښتيا شي»

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوبونه، مخکې مو وویل چې د اروايي جزيرو تر منځ په لړو کې ورک پلونه دي چې له عيني جهان څخه اخستل شوي توکي په کې د اشباحو په څېر ښکته پورته کېږي. څه خوبونه د هغو غوښتنو اووښتې بڼه ده چې په شعوري ډول يې تحقق ناشونی ښکاري او له دې ناشونتيا زيږېدلی محروميت په روان کې يو ډول ناپېژندلی اظطراب را منځ ته کوي. د خوبونو يوه بله برخه هغه ګواښونه او خطرونه دي چې په عيني دنيا کې شته خو ذهني دنيا ته يې راتګ له زغمه وتلې وېرې او ترهې پاروي. د تاريخ په اوږدو کې انسانانو هڅه کړې چې د خوب له لارې ناڅرګندې، خو حتمي، راتلونکې او ډاروونکې خو شکمنې ماضي ته لاسرسی ومومي. د خوبونو ريښتيا کېدل د بشريت تلپاتې هيله ده (خوب دی)، خو دې ټکي ته يې کم وګړي پام کوي چې نيم خوبونه ټول هغه بلاوې دي چې په خوارۍ مو ويدې کړې دي او راويښول به يې د هر عادي انسان له طاقته وتلې خبره وي.
نو دا وينا يا د ژورې څېړنې او يا د لارښوونکي الهام نتيجه ده چې:
«که خوبونه رښتيا کېږي نو زما دې نيم رښتيا شي»

اکمل اعلام په خپله شاعرۍ کې د انسان د روان متضادو تمايلاتو ته نظر اچوي، د بې رحمه واقعيتونو په خونړي ګرداب کې د «زه» له ځانګو او لکړو جوړه، په وښو او بوټو تړل شوې جاله د شک او باور تر څنډو پورې باسي، را پورېباسي.

د دغه نا اشنا حالت د بيان له پاره اکمل په ژبه کې هم همدغسې يوه نامتعارفه لار غوره کړې ده. دی عربي او فارسي کلمات په کثرت او وفرت خو په هېښوونکي دقت کاروي. لوستونکی داسې انګېري چې هر ټکی يې د لغاتو له کتابونو په خواريو را ايستل شوی وي خو د کارولو طرز يې دا ښکاره کوي چې اکمل په اګاهانه ډول هغه د «ناخودآګاه» کانې کوي، هغه څه چې ويل يې دردوونکي دي د نااشنا کلمو په شخولو کې يې رانغاړي او لوستونکي ته يې وړاندې کوي.

خو اکمل يوازې له خوبونو سره لاس او ګرېوان نه دي. هغه د خپل ايديال «زه» - هغه چې «سوپر ايګو» («زبَر زه») يې ترې غواړي خو دی يې نه غواړي –پر وړاندې

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپل واقعي «زه» سره تړلی پاتې کېږي. دا تړلتیا همهاله د خوښۍ او غرور احساس هم ورکوي او د دېوالو تر شا د یو ډول نامحسوسې ناراحتۍ (گونا) ښکالو هم اوري. د ده په وینا «زه هغه نه شم کېدای چې ستا په کار دی خو خپله دغه ناتواني په حقیقت کې یو ډول ځواک بولم چې په هېڅ قیمت یې له لاسه ورکول نه غواړم.»

ســتا ژړگی د قـدر دی خو زه دې د ښــې نـه یمـه
ســتـا د نـاز ادا قـدر کـوم خـو وړی یـې نـه شــمـه

تـه بـه مـا هـم هغـه رومـاني محـب عـاشــق بـولـې
پـام چـې خطـا نـه شــې زه اوس نـور غمـونـه هـم لـرم

ژونــد راتــه بــې شمـیره مــنـزلـونه ښې ایـښې دي
تـه که پکې ښه شې منـــزل شــې بیا هــم لـرې یــې

سـتازړه که هر څومره غټ شي هر څومره مې وزغمې
هر څومره که صـبر شــې زما زړه به دې سـتړی کړي

یـا خــو خپــل احسـاس زمــا احسـاسه پورې وگـنډه
یـا کـلارې کـیـنـه دا مـزل خـلاصــیـدل نـه لـري

زه چـي پکې ټــول عمــر روان یــم چرتــه نـــه رســم
ســتـا د څـو شــیبـو مزل بـه تـا چـرتـه وروليږي

داســې گمان مه کوه چې زه د خود خواهۍ په دود
تــا ځـان نـه پــریږدم او زه روان یـم د منـزل پـه لـور

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه يې چې منزل بولم هغه خپله سفر دی ټول
هســــــــې به ستومانه شې او زه به بدل نه شمه

«زبر زه» (سوپر ايگو) چې څه غواړي، «زه» يې ورسره نه مني. عادي وگړي له دې تضاده رواني غوټه او ستونزه جوړوي، خو شاعر يوه، نيمه پټه لار هم ليدلې. ما يو وخت ويلي وو: «شعر بغاوت دی». اوس هم تر ډېره په همدې باور يم. خو د اکمل شاعرۍ دا هم را زده کړه چې بغاوت په نرمه غاړه هم کېږي او که لږه بې پروايي هم ورسره شي نو له پخو لارو وتل يو ډول جذابيت هم پيدا کوي او د «زبرزه» له ديکتاتورۍ هم پرې مخ اړول کېدای شي. د شاعر بغاوت يوازې «عکس العمل» نه دی، «عمل» دی او د شعور په دايره کې يې کوي:

علم عقل کې مې شک دی په عمل کې مې تاوان دی
پـه رســـمونو غـولیـدلی يـار پـه ټپو ور روان دی

نو خبرې او تـاريخ رواج او ديــن څنگــه يـــو کیږي
نه دســـتار زما مـــذهب دی نـــه قبضه زمــا ایمان دی

کـه د عـلـم او عـلـومـو تـوپـيـر عـلـم نـه دی کـړی
نوچې يو زده کوم ښه دی‌او چې‌بل زده کوم وران دی

د ښـــو بـدو يو معيـار دی او هغـه يې رازده کړی
نو د دواړو ترمينځ فرق ستا مخکې ولې‌دومره گران دی

شعر او فلسفي فکر ډېرو شاعرانو سره گډ کړي دي، د اکمل اعلام په وينا کې د فلسفي خاپونه ښه پرېمانه دي خو په پټولو او څرگندولو کې يې د شاعرانه بيان جادو پوره کار کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا اثر د پښتو په شاعرۍ که یوه نوې لار پرانیزي. څوک به یې بدرګه کړي او که نه، دا به د نن او سبا تر منځ نالیدلي پلونه را ته وایي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نیم رښتیا خوند و رنګ

پښتو د سېلاب، څپو د خج و آهنګ او د ضرباتي موسیقیت د شرنګ و غورځنګ ژبه ده. د تورو د سِکو ډېروالی یې د معنی او ښکلا ډېره متاع را نیولی شي. د کلماتو له متحرک او روان حالت سره له ساکن نه حرکت کولی شي. چې همدې حالت پښتو ته لا غورځنګي خوند و رنګ ورکړی دی. له ساکن حالت نه تګ په ټوپ او جمپ سره کېږي. لکه په اتڼ کې چې یو اتڼ چي تاو شي را تاو شي، مات شي را مات شي، او له ولاړ حالت نه په ښکلي انداز مخې، شا یا څنګ ته لاړ شي. دا حالتونه په نقاشۍ کې هم کېږي. مستقیم خطونه یو انځور نه شي پنځولی. بایده دي چې خطونه کله منحني او کله مات را مات شي. دا عملیه په خیاطۍ او ګلدوزۍ کې هم کېږي، هلته هم د مستقیم او روان حرکت تر څنګ منحني او منکسر یا مات را مات حرکتونه ډېر دي. نقاشي او اتڼ دواړه هنرونه دي، چې جمپ و خېز او ماتېدل را ماتېدل په کې لویه ونډه لري.

په پښتو شعر کې همدا ټوپ، ماتېدل را ماتېدل آهنګ او ضرباتي یا غورځنګي حالت موسیقۍ ته په آسانۍ لاره ور تېروي.

ځکه خو په پښتو شعر کې موسیقي او آهنګ په آسانه پیدا کېږي. خو ښه شاعري یوازې وزن، خج،آهنګ او د سېلاب او څپو برابرول نه دي. دلته د عالي خیال، د عاطفې او احساس، د معنی خواږه رسول، صمیمانه او نوی تصویري انداز دا هر څه باید وي، چې شاعري پرې ښکلې او زړه راښکونکې شي.

پاس یاد شوي دواړه صلاحیتونه د بختورو په نصیب وي. زه بختور یم چې د یوه داسې بختور شاعر د شعرونو ناخپره شوې شاعري لولم . د دې شاعرۍ ناز و ادا او انداز نوی او شاعرانه دی. د ښاغلي اکمل اعلام نیم رښتیا لولم. ګرانو لوستونکو تاسو حیرانېږئ مه، نیم رښتیا د شاعر د همدې کتاب نوم دی. دا نوم هم ډېر جالب او زړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راښکونکی دی. له دې نوم نه هم د شاعر د شاعرانه ذوق پته لګېږي. د شاعرۍ دنیا یوه ماشومه دنیاګۍ ده، د ارمانونو له خوبونو ډکه. شاعري لکه په ویښو سترګو خوب داسې ده. خوبونه د اصل غوندې نه وي، رنګ آمیزي په کې ډېره، او ارمانونو ته رسېدل په کې آسانه وي. بنیادم د مارغه وزرې وکړي، پر دنګو څوکو الوزي او له خپل الوت نه خوند او کیف اخلي. په دې خوند او کیف کې د مقصد څوکې ته هم ځان رسوي. بس شاعري کټ مټ همداسې ده. د خیال په الوت سره په خوند او کیف سرې د یوې پېښې، د یوې موضوع بیانول او مقصد ته رسېدل دي.

که خوبونه رښتیا کېږي نو زما دی نیم رښتیا شي
هغه نیمو کی چی ته یې هغه خوب دی او خوب ښه دی

د ښاغلي اکمل شاعري د خوبونو غوندې خوږه او عجیبه ده. عجیبه مې ځکه ووې، چې د روایاتي او تکرارۍ شاعرۍ په څېر نه ده.

د انګریزۍ ژبې یو شاعر رابر فراست وایي:

له ځنګل نه ډېرې لارې تللې وې، خو زه پر هغه لاره لاړم چې ډېرخلک پر هغه لاره نه وو تللي.

ګران شاعر اکمل هم په داسې لاره روان دی، چې بیرو بار په کې یا هېڅ نه شته او یا کم دی. د شاعر په شاعرۍ کې نظمونه ډېر دي، غزلې هم شته. په دواړو ډولونو کې شاعر خپلې خبرې کوي، د تکراري شاعرۍ له غباره په څنګ دي. تر یوه ځایه ځانګړې دي.

خوبونه د ژوند نیمګړي او تت تصویرونه دي. کله کله بوږنوونکي او وېروونکي هم وي.

شعر او هنر یوازې خواږه نه وېشي، د ترخو او دردونو وېش هم کوي. خو دا هر وېش په هنر کوي. که خواږه دربانديې وېشي، نو زړه دې د ماشوم غوندې کټ کټ

(c) ketabton.com: The Digital Library

خندوي، او په ماشومانه ګډا دې راولي. که بيا ترخه او له درده ډک وو، نو بيا دې له خوږلني سره ګډ درد را ويښوي، او د دردونو د درمان فکر درسره پيدا کوي.

د چين د قديمو پېړيو يو فلسفي خوب ويني، چې مهين او رنګين الوتونکی دی، پر ګلونو ګرځي، د ګلونو له رنګ و خوشبو خوند اخلي. چې کله را ويښ شي، ځان ګوري چې بنيادم دی. له ده سره فکر پيدا کېږي، چې آيا دا ويښه به رښتيا او حقيقت وي چې دی د يوه بنيادم په بڼه دی او که هغه خوب چې رنګين وزری الوتونکی و. دا ښکلی او په دوه لارې کې ولاړ شک ، اکمل شاعر د يوه هيبتناک خوب له مخې داسې بيانوي:

دا د ډاره ډک خـــــوبــــونـــه
دا د غـــيـــبـــــو اوازونـــــــه
د جـــانـــان د غضـــب ستـــرګې
پکې شــــــر او ســــــل شکونه
د خنــــدا نــــــه تــرس او وهم
بس ژړا او فـــــريـــــادونـــــــه

هسې نـــــه چې دا رښتيـــا وي
هسی نـــه چې زه بيــــدار يـــم
هســـې نه زه چې په زه ويخـــــه
پـــــه دې وهـــم ګـــرفتـــار يـم

کـــه دا وهـم هـم وي ښـــه ده
خـــو يا ويل کـــه حقـيقـت وي
دا دردونــــه فـــريـــــادونـــــه
مـــې د مينـــې بـــرکـــــت وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

کـــــه مې دا دمهـــر حـــال وي
نـــو نفـــرت ترینه ښـــه نـــه وو
چې په ســـد مې دا کیفیت دی
لیـــونتـــوب بـــه مې لا څـــه وو

اوس چې هر ځنګه یم ښـــه یم
بس دی نـــور بـــدلیدی نه شم
همـــدغه مې زنـــدګـــي شـــوه
بې لـــه درده کیـــدی نـــه شم

دا د ډاره ډک خـــوبـــونـــه
اوس پـــه ویښـــه بـانـدې وینم
بې لـــه دې مې ژونـــد نیمګړی
بس همدا مې زنـــدګي شـــوه

ښاغلی اکمل ښه روان نظم لیکي. په نظم کې د خپل ژوند رواني تجربې راوړي. څه لږو ډېر فلسفیانه رنګ هم پرې شیندي. غزلې یې هم په همدې قدم رواني دي. د اعلام د یوې خوږې غزل په اعلان سره د اهل ذوق او د شعر مینان د ښاغلي اکمل اعلام خوږې شاعرۍ ته را بولو.

ستا د حسن اثـر نـــور پـــه ما خطا شي
ســـتـا ادا راتـــه فـــنا فـــنا فـــنا شي

ژوند عادي شي ته عادي شـې زه عادي شـم
یـو تـاریخ یـوه قصـــه شـــي چـــې سبا شي
دا د زړه درزا مـې اوس د زړګـي رنځ دی
هغـه تیر شـــو چې تـا ویني پـه درزا شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

زړه مـې تنـګ لـکه دا ستـا د زړګي لاره
خـو دننـه پکـې نـیم جهـان بـسیا شـي

رنـګـینی مـې د ژونـدون واړه په داو کړې
بس یو تور وینم یو سـپین، سـهر بیګا شي

داسـې شر چې هر عصـب یې راخراب کړ
داسـې قهر چې خپل نفس ځینې ترسـا شي

د وصـال د څو شـیبو مسـئله نـه ده
پوره ژوند دی دا به څه شـي چې په تا شي

یو سـکون وي خـاموشي وي یو آرام وي
چې اعلام سـترګې وروا ړوي غـوغـا شي

ګران شاعر دې تر دې هم په شاعرانه غورځنګ او خوند و رنګ روان اوسي.
آمین، کاروان ، خوست
۲۵ جوزا ۱۴۰۰ هجري شمسي

(c) ketabton.com: The Digital Library

نیم رښتیا

که خــوبــونــه رښتیــا کــیږي نــو زمـا دې نیم رښتیــا شي
هغه نیـــمو کی چې تــه یی هغــه خـوب دی او خوب ښـه دی

زه پــه بلــه لار روان شـوم نیــم خــوبــونــه مې راتېنــګ کـړل
د پـــردو غمـــونـــو لاره د رســمـــونـــو رواجـــونـــو

پـــاکـــه منـــډه ده او زه یــم نـــه ودریـــږم نــه ستنیـــږم
لکـــــه زه چې د دې نیــم خـــوب د تعبیر د پـــاره شــته یـم

کـــه پـــه دغـــه پیچ و خــم کې دا نیـم نـــور هم را رښتیــا شي
نـــــو پـــــه ورکــــه کې بــه ورک شم پـه تاریکه کې بـه ړوند شم

پـــه دې خپــل نیمګړي خــوب کې دومره ورک یـــم دومره سترې
چې دا نـــور کـــه را رښتیا شو نـــه بـــه دلتـه شـم نـــه هلتــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زړه مې کيږي چې مې ټول خوبونه خوب غونډې رښتيا شي
خو د دود دستور د ګنډو وس مې نور په سر کې نشته

نو همداسې ښه يم منډې مې په ويخه او ته خوب کې
که خوبونه رښتيا کيږي نو زما دې نيم رښتيا شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تور او سپين

ستـــا د حسن اثـــر نـــور پـــه مـــا خطـا شي
ستـــا ادا راتـــه فنـــا فنـــا فنـــا شـــــي

ژوند عادي شي تـه عادي شــې زه عادي شــم
يـــــو تاريخ يـــوه قصـــه شي چې سبـــــا شي

دا د زړه درزا مې اوس د زړګـــــــي رنـــــځ دی
هغــــــــــه تير شــــــو چې تا ويني په درزا شي

زړه مــــې تنــګ لــکه دا ستـــــا د زړګـــي لاره
خـــو دننـــه پـکې نيـــم جهـــــان بسيـــا شي

رنګينۍ مې د ژونـــدون واړه پـــــه داو کـــــړې
بس يـــــــو تـــــــور وينم يو سپين، سهر بيګا شي

داسې شـــــر چې هـــــر عصـــب يې راخراب کړ
داســې قهـر چې خـپل نفـس ځيــنې ترسـا شي

د وصـــــال د ښــــــــو شيبو مسئلــــه نــــه ده
پـــــــوره ژونـــد دی دا به څه شي چې په تا شي

يـــو سکــــون وي خـــاموشي وي يـــو آرام وي
چې اعـــلام سترګې ورواړوي غوغــــا شـــــــي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتون دين

د عـــرب نطـــق و لســـان لكــه د ستر
او پنهـــان پكـــې شبـــاب زما د عصر

افـتـــان د حـــوادثـــو د قصـــو
مستفيـــد تـــرې امـــرا د بـرج و قصـر

زمـــا شاب ورته پـه روغه كــور و كــر دى
نـــه منطق نـــه استـــدلال، لكـــه د صغـر

د كاذبـــو مكافـــاتـــو حـرص و طمـــه
نه شعـور د حق نـه فـرق د حمـــر و خضـــر

چې دا وعظ كه تسـويق د غير عجـــم دى
زمـــا دين شرق الاوسط دى كه كل دهر

پـــه حرمت د هـــر حـــلال مجـاز په قتل
او مجـــازِ شـــرعـــي افتـــى د كفـــر

علـــمِ دين علـــمِ دنيا تفريق د ديـن دى
كاينـــات طـــالب زمـــا د غـــور و قـدر

(c) ketabton.com: The Digital Library

پــــه قطره تمام جهان مشغول پــــه بحث
چشـــم پوشــه نظــر بنـــده لــه دې بحر

د اعــــــلام هر اختلاف ظلما د لیل شوه
او د جهـــل هـــر نظـــر طلـــوع د فجر

(c) ketabton.com: The Digital Library

فرق

چې پــه تــا پسې روان وم چــې پــه تا پـــوره کـــيدلـــم
نـــــه مــې نـــوم غـوښتـــــو نه نښــه ستا د يو نظر بدل کې

هغـــه کيف هغـــه ســـــرور هغـــه نشـــه ستـــا د عيـــونـــو
هغــه بې دلـيـلـــــه لطــف د ارمـانـونـو پــه دلــدل کې

مـــا وي هـــر څـــه مې همـــدا دي د حيات دغه يو مخ دی
کافي زه يـــــم کافي تـ ـــه بې کافي دواړه پـــــه يـــو بل کې

د وصــــال نـــــه تـــر خبـــرو پــــورې دومـــره اوږده لاره
او خبـــــرو نـــــه تـــــر ننه ټـول پــه يــو قـدم مـزل کې

زه هغـــه يـــم تـــه هغـــه يې نـــو نـظـــر ولې بـــدل شـــو
د وصـــال هغـــه غـــوغـــا هغـــه شـور نشتـه په گوگل کې

مـــا خــو يــو خيـل پيــژنـدلـو جـوړ څـــو خيـــله محبت وو
يـــو هغـــه چې لـيـونتـوب وو او يــو دا پــه چـل او ول کې

لا تـــــر اوســه راتـــه گـــران يې لا تـر اوســه در مئيـن يـم
خـــو چې ولې اوس عادي شـــو ستـــا گلونه په اوربـــل کـــې

ښــه پــوهيـــږم چې څـــواني نـــه راستنيـــږي بيـا هم گورم
کــه يـــو څــه مينــه بــاقي وي د دې سـتـړي زړه په تــل کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

سفر

ستـــا زړگـــی د قـــدر دی خـــو زه دې د ښې نـــه یمـــه
ستـــا د نـــاز ادا قـــدر کـــوم خـــو وړی یې نـــه شمـــه

تـــه به مـــا هـــم هغـــه رومـــانـــي محب عـــاشـــق بـــولې
پـــام چې خطـــا نـــه شې زه اوس نـــور غمونـــه هم لـــرم

ژونـــــد راتـــه بې شمیـــره منـــزلـــونـــه ښې ایښـــې دي
تـــه کـــه پکې ښـــه شې منـــزل شې بیـــا هـــم لـــرې یې

ستا زړه که هر څـــومره غټ شي هر څومره مې وزغـــمې
هر څـــومـــــره که صبر شې زمـــا زړه بـــه دې سترې کـــړي

یـــا خـــو خپل احساس زمـــا احساســـه پـــورې وگـــنـــده
یـــا کلارې کـــینـــه دا مـــــزل خـــلاصیدل نـــه لـــــري

زه چې پـــکې ټـــول عمـــر روان یـــم چـــرتـــه نـــه رسم
ستـــا د څـــو شیبـــو مـــزل بـــه تـــا چـــرتـــه ورولـــیـــږي

داسې گـــمان مـــه کوه چې زه د خـــود خـــواهۍ پـــه دود
تـــا ځـــان نـــه پریـــږدم او زه روان یـــم د منـــزل پـــه لـــور

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه يې چې مــنزل بــولـم هغــه خپــله سـفر دی ټــول
هسې بــه ستــومــانــه شې او زه بـــه بـــدل نـــه شمـــه

تــا تــه دومــره بس دی چې د زړه حـــال درتـــه وايمـــه
ما ته دومـــــــره بس دی چې مې اوس هم په زړګي کې يې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ادب مجازي فکر

د اب مجازي فکر
د اشنا د حسن ذکر

د زړه درد د جګر سوز شي
ډوب خمار د شب او روز شي

د بڼو د غشو زخم
د فراقه ترس او وهم

د مستۍ نه شوګیرونه
او د عشق او حب شعرونه

انتظار د لحظاتو
بې چیني د خاطراتو

دا دی ټول مې عملي کړل
قسمت ټول په ما پلي کړل

د مجاز نه حقیقت ته
او د حسن نه دولت ته

ټول مزل د یو قدم وو
ټول تغیر مې په یو دم وو

د زړه درد اوس مریضي ده
علاج ته نه، تداوي ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جگـر تــکلــیــف جـــــزا ده
کــــه د عـمـــر تـقـاضـــا ده

خـمـــار هــــم اوس د دوا دی
خـنـــدا نشتــه خـــوب فـنـــا دی

بې چيني روحــي مــــــرض شــو
حب تکيــــه شـوه عشـق غرض شـو

دومــره فـــرق د دواړو نـــــه دی
هغـــه ژونــــد وو دا هم ښـــه دی

هغـــه ستـــا د عشــــق سنـــدره
دا زمـــــــا د ژونـــــــد خـبـــره

هغـــه درد مـــې مجـــــــازي وو
دا کـــــړاو اوس حـقــيـقـــت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنتونه

علـــم عقــل کې مې شک دی پـــه عمــل کې مې تاوان دی
پـــه رسمـــونو غــولیــدلی یـــار پـــه تـﯚپـــو ور روان دی

نـــو خبـــرې او تـــاریـــخ رواج او دیـــن څنـــګه یـــو کیږي
نـــه دستـار زمـــا مذهب دی نـــه قـبــضه زمـــا ایمـــان دی

کـه د علـــم او عـــلومـــو تـــوپیـــر علـــم نـــه دی کـــړی
نـــــو چې یـــو زده کوم ښه دی او چې بل زده کوم وران دی

د ښـــو بـــدو یـــو معیـــار دی او هغـــه یـــې رازده کـــــړی
نـــو د دواړو تر مینځ فرق ســـتا مخکې ولې دومره ګران دی

چې زمـــا په مـــرګ به کـــوم جنت ته ځې زه خـــو مسلم یـــــم
چې دا څومـــره جنتـــونـــه دي جـــنت ورتـــــه حـیـــران دی

زمـــا علـــم او هنـــر او صـــداقـت چغـــې ســـوري کـــــا
چې نــــه بــد یـــو نـــه حرام یـــو دین مو حق مذهب مو آن دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

خودفریبی

که د حب معیار جمال قدوقامت وي
نو په ما ځنگه مئین شوې که ړوند نه یې

ستا د عشق معیار به دا نه پوهیږم
خو د نورو معیارونو نه مې ډار شي

هسې نه چې په خبرو مې تیروتی
دا د ځو شیبو اخلاق تقلبي دي

ما د لاسه ځان نه ښه سړی جوړ کړی
خو اصلا گوره خودخواه او خودنما یم

چې تر کومې مې مطلب وي درپسې یم
بیا نو ته په خپله لاره، زه د بل چا

که بل څوک مې په خبرو عاشق نه شو
ما ته نور چلونه هم راځي هوښیار یم

که ستا ژوند په دی خراب شي ستا مشکل دی
زه د ټولې جامعې ټیکه دار نه یم

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه د خپـــــلو خـــو شیبـــو پـــه غم کې ورک یم
کـــــه تـــه نـــه یې د شیبـــو عاشقـــان ډیـــر دي

زمـــــا نقـــص پـــــکې د خـــــو ورځـــو خبرې
خـــــو ستـــا نقـــص پـــکې د عمـــر تبـاهي ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټکنالوژي

دا د عـــقـــــل هـــم معیـــار دی
پـــه ســـانتیـــو پـــه بـایټـونـو

کـــه لږ کـم وی زه کـرپټ شـــم
کـه لـــږ زیات وی ته کـــرپټ شې

جـــامعـــه لـــوډ بیـلـــنسر دی
خـــــو ماډل یی اوټ آف ډیټ دی

دا د عـــــقـــــــل او د فـــکـــــر
بیـــلـــنس دومـــره مشـــکل نه دی

کلـــه تـــه ځان لـــږ اپډیټ کـــړه
زه بـــــه خپل څه فیچرز تـــم کړم

چې تـــر څـــو مـــو سوچ یو نه شی
چې تــــــر څو مو لیینک اپ نه شي

انټرکشن مـــــــو مشــــــــکل دی
انـــــوایـــرنمت بـــــه کـډ او وډ کړو

(c) ketabton.com: The Digital Library

جرگه

د خپل ځـــان سره په جنگ يم

د خپل ځـــانـــه مـــرور يـــم

پـه دې جنـگ پـه دغې شر کې

زه پخپلـــه جـــرگه مـــار يـــم

زه پـــه حقـــه يمـــه گونـدې

نـــه منـکر کـــوم نـــه ډېر عرف

خـــو بـل هم بـايـد همـــداسې

هـــم زمـــا پـــــه لار روان وي

جـــامعــــه دې مـــا تـــه گوري

او زمـــا پـــه خيـــر دې گرځي

زمــــــا لار د کتـــــاب لار ده

زمـــا هـــر قـــدم پـه شمار دی

نـــو دا نـــور بيـــا ولې داسـې

زمـــا کار تـــه غلـــط وايـــــــي

کـــه غلـــط وي زه ړونـد نـه يم

ښـــه او بـــد جـــدا کوی شم

پـــه حساب مې بـــرابـــر يـــــم

او حسـاب به مې حســـــاب وي

***

بيا زه ځان ته په غوسه شــــــم

وايم ســتا حساب که ســــم وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

نـــــو دنیـــــا ولاړه نــــــه ده
دا نــور ټــول ولې گــمــراه دي؟
دوي کتـــــــاب نه خبر نه دي؟
دوي حساب نــه خبـــــر نه دي؟
دا یـــــو تــــه داسې تورزن يې؟
چې د ټـــول ملت بـــابـــا شې
خلک ژوند کوي خپل ځان ته
خلک ځـان ســره پخـــولا دي
خـــلک رنگ تـــه نظر نـــه کړي
گـــوره خـونـــد ورتــــه مهم دی
تـــا ځــان هســـې شــرمـــولی
کـــه خبـــره دې ښـــه هـــم وي
دا وخت تـــا د پـــاره نــــه دی
د خپـــــل کار ســــره کار ساتـــه
جـــامعه ځـــان جـــوړوی شي
دا تـــه ځگـــه داسې سپـــک يې
چې دې قـــــام په سر اخستی
تــــه د هـــــر چـــا ذمه وار يې

***

اوس د ځان او ځان جرگه ده
زه پـــوهيـــږم چې زه ســـم يـــم
خــــو پښـــــتو راتــــه ویيلـي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه مخ چې له څو کسو
په یو ځای څپېړه وخوري
که هر څومره بې ګناه وي
که هر څومره بې ازاره
خو ګناه ګوره د مخ ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ډار خوب

دا د ډاره ډک خـــــوبـــــونــه
دا د غـــیبــــــو اوازونــــــــه
د جــانـــان د غضـــب ســتــرگې
پکې شـــــــر او ســــــــل شکونه
د خنــــدا نــــــه تـــرس او وهم
بس ژړا او فـــــريــــــادونــــــه

هسې نـــــه چې دا رښتيـــــا وي
هسی نــه چې زه بيــــدار يـــــم
هســـې نه زه چې په زه ويخـــــه
پــــه دې وهــم گـــرفتــار يـم

کـــــه دا وهـم هـم وي ښـــه ده
خـــو يا ويل کـــه حقـيقـت وي
دا دردونـــــه فـــريـــــادونــــــه
مـــې د مينـــې بـــــرکـــــت وي

کــــــه مې دا دمهـــر حـــال وي
نــــو نفـــرت ترينه ښـــه نــه وو
چې په ســـد مې دا کيفيت دی
ليــــونتـــوب بــه مې لا څـــه وو

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس چې هر څنګه یم ښــه یم
بس دی نــور بــدلیدی نه شم
همــدغه مې زنــدګــي شــوه
بې لــه درده کیــدی نــه شم

دا د ډاره ډک خــوبــونــه
اوس پــه ویخــه بـانـدې وینم
بې لــه دې مې ژونــد نیمګړی
بس همدا مې زنــدګي شــوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خساره

عـجـیبـه غـــونـدې دوش دی
کلـــه تـــه زمـــا نـــه مخـکې
کلـــه زه لـــه تـــا نـــه مخکې
دا لا څـــنګــ ـه رقـــــابت دی
پــــاکــــه منـــدېه ده او مونږه
نـــه د ځـــان د حـــال احوالـــه
نـــه خبـــر پـــه ښـــو پـــه بـدو
تـــه خندېونـــه ماتــــــه ډیر کړې
زه لـــــه تـــابه تـــا خطـــا کړم
پــــــه همدغه کش و ګیـــــر کې
نـــه د رب نـــه د بنـــــده شو
شـــا تـــه څومــــره زیبائي وه
څومره تاب څومره سـکون وو
څـــــومـــــــره حب وو مینتوب وو
څـــومـــره قـــدر د یـــو بل وو
هغـــــه تـــــول مـــو صدقه کړل
خپـــــل ســـــرعت او بلنـــدی ته
نـــو پـــه داسې رقـــــابت کې
کـــــه همـــه ګټـــه زمـــا وي
بیا هم زړه کې پټ پوهیــــــږم
چې خــــاسر یمـــــه خــــاسر یم

(c) ketabton.com: The Digital Library

غبا

د نــاصح خــبــره ښــه ده
پــه شــدت د ثقل و ضخم
خــو شــدت هـم یو واحد دی
چا کې ډېر پـه چا کې کم وي
دا شــدت زمــا د فکــر
یـا د ټـولـو نـه بــدل دی
یــا یې ثقل ضخم ډېــر دی
تــا خــو نیم خلک قــانع کړل
او نیم نــور لا پکې ورک دي
خــو زمــا پـه قنــاعت کې
د پیتــاوي داســتــانــونــه
د ادبــه وتــې ټــوکـــې
د پښتــون اســلام غمــونــه
دا کــم نــه دي دا غلــط دي
دا تــاریــخ دې پــرونی دی
دغــه ټــوکـــې د ژړا دي
دا اســلام دې بــدل کـړی
او زمــا نــه تــوقــع کــړې
چې دا ټــول درعملي کــړم
نــو بــه زه څنګــه انسان شم
زه بــه څنګه مسلمان شــم
زمــا دا بــدرنګــه ذهــن
چـې مــدام یې غــلط بولې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دردونو فــــريـــــــادونــــــــو
يـــــو پټــــه مجمـــوعـــه ده
دې کې داســـې څـه پراتـه چې
په ســـــويه کې لږ بـــــــالا دي
د رب فکـــــــر پکـــې داســـې
لکــــــه دا همـــــه غـمــــــونه
چې پـــه يـــو دعـــا ختميـږي
او دا ستـــــا نصـيحتــــونــــــه
مـــايوسی تــــــه لـږ نږدې دي
د دې کار بس دغه حــــــل دی
پـــرځـــوې مې که جيګيــــږي
يـــــا زمـــا خبــــــــره واوره
يــــــا مې ورک کړه لــــــه غبا نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پسوند

د سبـــا د د ډاره نــن رانــه بـــې ژونـــده
د فــراق لــه ویـرې ټـول وصال بـــې خونـده

په همــــه وجـــود تـــابع ستــــا د گفتـارو
خـــو کافـــــر د دې کافـــــــرو په څو چنده

د خنـــدا او د ادا لـــــه نرخـــه مـــه ځـــه
کفــــایت کا زمـــــا نـــــوم ستا لـــه پسونده

د غـــــزال سکــــــون پــــــه خونه د میږیو
او زما په زړه کې ستــــــــا د وصـل تنـــده

زمــــا مینه ســــتا پــــه هـــــر نظر آشکاره
سـتا حیـــــــا زما پـــــه سـترگو کې څرگنده

ډیــــــر مــــــزل وو لـــــه پنهانه تر اعــــلامه
بـــاقي ټولـــه زندگي لـــــه دغــــــه پنـده

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلام

ستــا ســـلام راتـــه چـا اوې
هک حیران شومه په ځـــان کې
چې پـــه تـــا مې بـاور نـه وو
کـــه مې ځـان نـــه طمه نه وه
چــرتـــه زه مـــولا د ټکـــــو
تـــه د خپـــل نظـر پـه اوج کې
گـــــرچه لـــږه فـــاصلـــه ده
خو ستـــا ځاې نه لرې ښکاري
مـــا نـــه دا توقع مـه کـــــړه
چې بـــه درشم درنـــــړدې شم
ستـــا پـرواز لـــږ عارضي دی
زمـــا ټـــکـــي د صديـــــو
ستـــا غـــرور لـــره زوال دی
زمـا نـور ټـکي زده کـــيـــږي
پـــه اخـــره کې بـــه گــــورو
چې د چـــا ســـره څــــه کيږي
بـــاوجـــود د دومـــره فــرقـــه
بــا وجـــود د دې فـــراقـــــه
ستـــا ســـلام لکـــــه د اوښـکو
زمـــا سترگو کې اشـــــکار دی
اوس به ځـــان ســـره لږ کښینم
چې جــواب يې چـاتــه ورکــړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

وحشت

اوحشت چې په غالب باندې غالب وو
هغه درد چې په احساس کې د تقي وو
ما هم وليده احساس مې کړ غالب شو
يو سرور وو پکې خوند يوه مزه وه
له وحشته چې وحشت مې سوا نه شي
له ديداره گريزان شوم په وحشت کې
د دنيا زيست و روزگار رانه بې خونده
په خپل ځان کې داسې ورک چې پيدا نه شوم
کله دين کله کتاب کله سندرې
مازې وخت وو د خپل عقل غولول وو
يو تشويش لبريز د ډاره د ديداره
يو احساس د رنځ او وهم ستا په وړاندې
دې حالت دغه کيفيت دغه وحشت ته
مې پخپله نوم د مينې ور عطا کړ
عمر تير شو وحشت ډير شو زه بې وسه
چې په دې کې ناگهانه راښکاره شوې
په ما هيڅ ونه شو دا څومره عادي وو
دا د عمر تکليفونه مې عبث شو
اوس خفه شم که خوشاله نه پوهيږم
که دا حال مې ټولو خلکو ته اعلام کړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

سترړیا

د ویـــــوې نیـــمې شیبـــې
پـــه ژوند کې دومره اثـــــــر
دا د کلـــونـــو منـــــــدې
دا د قـــرنـــونـــو مـــــزل
سترړی شم بیا روان شـــــــم
څملمـــه بیـــا پـــاڅیـــــږم
په سر حجـــــر د حیــــات
پـــه زړه کې راز د هجـــــــر
خپـــو کې ځــــواني راکاږم
لاســـونـــه ډک د امیـــــد
خـــو چې دا چـــرته ځمـــــه
نـــه د مـــزل انـــــدازه
نـــه د منـــزل کوم نشـــان
بس ښـــه کوه او گرځـــــــه
بـــد قبلـــوه او گرځـــــه
نـــو خلک څنگـــــه وایـــي
چـې ژونـدون دومـره کـم دی
یـــا بـــه پـــه خلکو کم وي
یـــا بـــه اعـــــلام بدل وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځان

بیـــا حیـــران بیـــا پریشـــانـــــه
بیا خپل ځان راتـــــه رقیب شـــو
دا بـــه کلـــه فیصلـــه شـــي
چې تـــا واخلم که ځـــان واخلم
که ځان واخلم ته مې ځـــان یې
که تـــا واخلم زه بـــه څـــه شـــم
ستـــا خبـــره هـــم سهـــي ده
مـــا هم څـــو ټـــکي وییـــلي
خـــو کـــه هـــرڅـه تاو راتاو شم
بـــیا همـــاغلتـــه رارســـم
زه پـــه تـــا بـــاندې مېین یـــم
ته په ځان بـــــاندې پاک ورک یې
اوس کـــه زه لـــــه ځانه تیر شم
نـــو پخپلـــه تـــا نـــه تیر یـــم
چې لـــه تـــا تیریدی نـــه شـــم
مجبـــور ځـــان لږ تحمـل کـــړم
خـــو مشکل مـــو لاینحل شـــو
نـــه د دې خـــوا نـــه د اخـــوا
یـــا بـــه دا رابطـــه شکیـــږي
یا مجبور چې ته اعـــــــلام شې

(c) ketabton.com: The Digital Library

قوس قزح

مـــا نـــه مهـــر پـــاتې نـــه دی زه تـــرې پاتې
پـــه زړگي کې مې کـــورونـــه ملايیـــــن دي

دا الـــــوان دا بـهـــارونـــــه د شبـــاب وو
اوس اقواس د مطـــر هم راته تــــور سپین دي

تـــا لا دلتـــه زمـــا عشق تـــه میـــزان ایښی
دا دا شؤون د دې دنیـــا نـــه دي د دیـــن دي

د فـــــراق د ابتســـامــــه دومـــره پـــایم
د وصـــال الم بس کــــــرښـــې د جبیـــن دي

راشــــــه تـــه زمـــا پـــه لاره پـه سبیل شه
د نفـــرتـــه نـــور د دواړو زړونـــه خـــوړین دي

چې په ســـترگو کې دې ورک شـــو عشـــق یې ولید
چې پیـــدا شـــو لیـــوني دي مجـــانین دي

یـــو محیط د ډار احســـــاس نـــامشخصــــه
بیـــا حــــاکم زمـــا د مینـــې قاتلیـــن دي

څـــه زرین د زړه اســـرار څـــه امیـــدونـــه
که اعــــــــلام نه شي په ما باندې سنگین دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دود

د وفـــا پـــه خیـــال رویـــا ستـــا د جفـــا تخـتــوم
د خـــریفـــه هـــر ورق پـــه خپلـــه ســا تخـتــوم

د احبـــابـــو او اصحابـــو نـــه تـــه مخـــکې راځې
ځکـــه ځـــان لـــه دې تمامـــو نـــه په شا تخـتــوم

زمـــا دود زمـــا دستـــور زمـــا رواج داســـــــــې دی
چې د خپـــلې جـــامعې یـــې بـــې رضا تخـتــوم

مـــا پخپله د خپـــل اب و جد پـــه پـــل پـــل ایښـــی
تـــه مـــــې آب تختـوه زه به دې حیـــــا تخـتــوم

نـــه پښتـــون نـــه بې پښتـــو نـــه اجنبي نـــه افغان
دود دستـــور کلـــه د چـــا کلـــه د چـــا تخـتــوم

چې مې نـه غوارې نـاکـام دی خو عجیب غونـدې دی
ستـــا راحت تـــه د اعـــــــلام د زړه درزا تختوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

حسبي الله

دا د شمس بنفش او حار
د قمر لیل و نهار

دا انهار د طبیعت
او د دوي بې لارې لار

معطر امواج د ریحو
دا جبال او دا چینار

سنګینې د دې احجارو
زور قوت خفا د نار

د ظلما هغه شدت او
صباح لون یې خودمختار

دا د نفس ترتیب او وزن
د زره سُرلی کې درزار

د فصلونو مخکې وروسته
څه ترتیب څه انتظار

تفاوت د ذهن و فکر
لکه زه او زما یار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د احســــاس قـــدر و قـــدرت او
تجـــاهـــــل د دې دیـــــار

دا ټول خپلـــه مستحیـــــــل دي
دومـــــره نـــظم او نظـــــار

چې اعـــلام جز د نظام شـــــو
نـــو سجـــده مې افتخــــــار

(c) ketabton.com: The Digital Library

مزرعة الاخرة

زمـــا عقـــــل څـــه يـــو سِـــر دی
کلـــــــه سيــــــر کــــړي د سمـــاو
کاينـــــــــــــــات ذره ذره کړي
د دنيــــا و مـــا فـــيهـــــا نـــــه
ذره هـــــم تمنــــــا نـــــه کـــړي
پـه خپـل ذات کې داســې غرق شي
چې پخـپلــــه نــــه پـــوهيـــږي
چې زه څــــه زمــــا وجـــود څـــه
بيـــــا راپـــاڅيــــږي بيـــدار شــي
پــــه ښي اړخ وي يـــا پـــه چپ اړخ
د فنــــــاو شميــــــر شروع کـــــړي
کلــــه نــــام کلـــه مقـــــام وي
کلـــه زور کلــــه دستـــــــور وي
کلـــــه هيــلـــــه د لا نــــورو
د ســــريـــــع غنــــــیٰ او امـــــن
دا بــــل اړخ يې بيـــــا بــــدل وي
څــــه گيـــلې گوزارې ځـــان نـــه
څـــــه د خپـــــلو د پــــرديـــــو
د چـــــا لــــږ شـــان ښه جبل شـي
د چـــا ډيـــــر ښــــه ناپديــــد شـي

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپـــل وجـــود تـــه بې ارزښـــــه

او غبـــا پـــه تعقـــل کـــــې

دا خـــو سمـــه ريشـــخنـــدي ده

زه بـــه څـــه وايـــم چې څـــه يـــم

کـــــه دې ځـــان چرته پيـــدا کـــړ

چـــم ګاونـــډ تـــه يې اعـــلام کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

امن

خوف او وهـــــم مې ملګـــــــري
کلــــه يـــو سـره ګــرزيــږم
کلــــه بـــــل سـره روان يــم
يــو مــې مــــــل د کــار د لارې
بــــل ملګـــــرى د خوبـــونـــو
زه يې ځـــــــان تــــه مجسم کړم
يــــا ترسيم يــــا داستـــانـــونــه
يــــــا د خـــــوف وهم سيوا شي
يــــــا د وهم خــــــوف غالب شي
ښــه سـهي پــکې مصــروف يــــم
ځـــــــان شهيد کړم په ژوندونـــــه
يــــا معــــذور شم لـــــه اعضـــاو
لـــــه يــــوه ښــاره تــــر بلـــه
سفر نـــــه وي يـــــو تعليـــــق وي
او چې هــــــر کلـــــــه تمـــام شي
د سبا تشويش اعـــــــــــــــلام کړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښکاره رازونه

لـــږ ښپیمـــانـــه یـــم لـــږ گیـــج یـــم
د حیـــات پـــه طـــور طـــریق مـې
د خپـــل عمـــر خـــلاصـــه مـې
د خپـــل ژونـــد ټولـــه قصـــه مـې
یـــو کـتـــاب ټکـــي پـــه ټکـــي
پـــه همـــه و لســـانـــونـــو
مـــرتب او عمـــومـــي کـــړ
ټـــول عـــالم مې راخبـــر کـــړ
هـــر ســـړي ته مې بیـــان کـــړ
اوس نـــه راز شتـــه نـــه سِرونـــه
نـه مې خپـل شخصـیت شخصـي دی
هـــر پیغـــور دا ستـــا پـــه ژبـــه
او طعنـــې د نـــورو خلـــکـــو
تـــر اکـــثـــر حـــده رښتیـــا دي
تـــر اکـــثـــر حـــده رښتیـــا دي
مـــا پخپـــلـــه بیـــان کـــړي
خـــو یـــاویـــل چې لـــږ تیـــره دي
د زړگـــي نـــه بـــوټ راوزي
نـــو ښپیمانـــه یـــم او گیـــج یـــم
چې اعـــلام د رښتیـــا ښـــه وو
کـــه حیـــات پـــه صمت او کذب

(c) ketabton.com: The Digital Library

امید

چې بــــه زه ولې ژونــــدی یــــم
چې زمــــا بــــه څه مقصد وي

همــــه درد پــــه خوښــــه ګالــــم
د نــــاخــــوالــــو او رنځــــونــــو

د دنیــــا پــــه داد ستــــد کــې
کلــــه فــــوز کلــــه کــــوتــاهه

خــــو مقصد مې دی همدلتــــه
بعد له مـ رګــــه خو خودکار یــــم

پیــــدا کــــړی مــې لا نــــدی
چې زمــــا بــــه څــــه مقصد وي

نه طــــالب د تخت و امــــــــر
نه مجــــذوب د عــــرف شهرت یم

یــــو ژوندون دی او تیــــریــــږي
د مقصــــد مــــرام پــــه طمــــه

کــــه پیــــدا مې کــــړو ناجح یــــم
په فریاد به یې اعــــــــلام کړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپل

روابـــــــط او نسبتـــونــــــه
ځـــــه زمــــا ســـره راغـــلي
ځـــــه مې خپلـــــه انتخاب کـــړه
او ځــــــه زه انتخـــــاب کـــــړی
اوس مـــــې دغـــه وظـــیفـــــه ده
تـــل میـــــزان پـــــه لاس ولاړ یـــم
نســـبتـــونــــه پــــرې تــلمـــــه
پـه چـا زه درونـد څوک پـه ما درونـد
پـه چـا زه سـپک څوک پـه ما سـپک
یــــــو حســــاب کتــــاب روان دی
کلـــه جنګ کلــــه خنـــدا شــــي
ځــــه ګیــــلې ګــــوزارې وشــــي
ځـــــه خفــــه شي ځـــــه خفه شم
کــــــه خفــــه شي کــــه خفــــه شم
زه پــــــه دواړو خفــــه کــــیـــــږم
چې میــــــزان بــــه مې سم نــــه وي
او کـــــه زه بــــه لا اعـــــــــلام یم

(c) ketabton.com: The Digital Library

مکرر

ځـــه راځـــه چې بیـــا د ســـره در میـیـــن شـــم
یـــا د ســـره ستـــا د چشـــم و لب دوران شي

پـــرې چې بیـــا دې هـــر نظـــر نظـــر اثـــر شي
چې بیـــا ورک شمـــه نابـــود رانه خپل ځان شي

چـــې دې بیـــا پـــه خنـــدا خانـــدم بې دلیـلـــه
او یـــوه اوښکـــه دې تنـــدر د اسمـــان شـــي

خـــو دا دود د فطرت نـــه دی، چې بـــد نـــه شـــي
زه بـه ځوان شـمـه خو زړه به مې ځنگ ځوان شي

تـــه بـــه هـــم بیـــا نـــاز ادا د ځـــوانۍ وکـــړې
خـــو یـــالیت چـــې دې ادا زمـــا ارمـــان شـــي

دا د عـــمـــر تقـــاضـــا ده زړه دې چپ کـــــړه
سپین ږیرتـــوب کې ارمـــانـــونـــه هـــم ارمـــان شي

دومـــره بس دی چې مـــو زړونـــه اوس هم یـــو دي
دواړه یـــو دي کـــه ظـــاهر شي کـــه پنهـــان شـــي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د درد قد

د درد هـــم قـــد و قـــامت لکـــــه زمـــا وي
پـــــــه فـــرياد کې هم عجبه شان چوپتيا وي

د فـــراق ســـرور بيشتـــر وي لـــه وصـالـــــه
تنهايي او خـــاموشي کې هم غـــــوغـــــا وي

د ذکا معيــــــار بـــلنــــد د مجـــــانينـــــــو
خـــــو ذکا کې بيـــــا پنهـــانـــه ليونتيـــا وي

پـــه تيـــاره کــــې د قزح د قوس رنگـــونــــه
په گلشن کې کلـــــــه شب هسې ظلمـــــــا وي

دا د هـــــر چـــــا پـــــه نظـــر کې داسې نه ده
چې يې گـــــوري يـــــا فنـــــا وي يا شيدا وي

زه يې وينم او گمـــــــان چې تـــــه يې وينـــــې
کـــــه زمـــــا وي نـــــو زمـــــا بــــــه هم گونا وي

هله پوه شـــوم چې دې ټولو باندې پوه شـــوم
چې دا نه وي نه اعـــــــــــــــــلام نه يې دنيا وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تلوار

بیـــا مې وینـــه پـــه تلـــوار ده
بیـــا رگونـــو زړونـــه غـټ کـړل
منډې ترړې شوې غوغا شــــوه
چې دا ولـــې داســـې ځغـــلي
چې کوشش دا د حیـــــات دی
که یې زړه راتـــه نـــور تنگ دی
پـــه ســـړه سینـــه یـې زغـمـم
خـو پـه درد بانـــدې توده شي
بیـــا تقـــریـــــر نصـیحتـونـه
د طـبیــب تکــــرار خبـــرې
او زه ټیټ ســـر ورتـــه غـورږ یم
خو تر څو به مې راټینـگ کړي
څــه فولاد خـــو نه دي زړه دی
یـــوه ورځ بـــه د دې منـــډو
جـــواب تـــل د پـــاره ورکـړي
منـــډې تـــرړې بـــه راحت شي
او اعـــــلام بــه پـــه قـرار شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

اضطراب

پـــــه سبـــا بيـــــگا عـــادت يم
آمـــــوختــــه لـــه حب نفـرت يم
درد راحــت راتـــه آشنــــــــا دي
عادي شـــوي خـــوب خنـــدا دي
عمــــر تـــول همدغــــه شان وي
ښـــه خـــــراب مـــدا روان وي
خــــو دا ځيني حـــالـتـــونــــه
بې معنـــا غــــونـــدې دردونـه
چې نــــه درد وي نــــه آرام وي
نــه ژونـــد ځغلي نـــه تمام وي
نــه غـــــوښتنــه د حيـــات وي
نه خــــواهش د مرگ وفـات وي
نــه ژړا تـــه زړگـــــــــی ډک وي
او خنــــــدا کـې مې هم شک وي
نــــه پـــه ډلــه کې خوشالــه
تنهـــــايۍ کې هم بې حـالـــه
د شوگيــر نـــــه پـــه فـــرار وي
او پــــه خــــوب کې بې قرار وي
خــــور و نــــوش مې لـــه عادته
خيـــر خبـــــر د مجبـــوريتـــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

داســـې ژونـد داســـې زمـان وي
او ســـــړی ورتــــــه حیـران وي
چې بــــــه خلکـــو ته دا عام وي
که خواص به د اعـــــــــــلام وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

مثال

د صعـــــود يـــــوه زيـــنـــه ده
پـــــکـــې لا تعـــــداده پـاټکـي
څـــــه مشکل څـــــه مستــحيل دي
زه ورخـيـــــــژم او ورخـيــــــــژم
کلـــــــه مـــات پاټکي تـــــه رسم
پـــــه يـــــو چـــل يې را سمبال کړم
کلـــــــه بيـــــا ســر پـــه تـــالاقـــــه
را خطـــــا شـــم مخ پـــه کـــــوزه
زان راټينګ کـــــــړم پـــــه زوررونو
ګـــــډ او وډ ستړی ستـــــومـــانـــه
بيـــا آغـــاز کـــــړم مخ پـــه بـــره
يــــــو سفـــــر نـــــا منـــظـــمـــه
کلـــــــه منـــــډه د غـــــــزال وي
کلــــــه ګــــوډ او شل مـــزل وي
خــــــو روان يمــــــه روان يــــــم
د صعـــــــود پـــــــه آه و چـــاه کې
دا صعـــــــود پکـــــې لا څـــه دي
نيکمـــــــــرغي بـــــه څــــه تـــه وايي
دا پـــه دې زړه چـــــــاودون ارزي
کــــــه زه هســـــې ور روان يــــــم
خـــــــو کـــــه نه ځم نو څه وکـــــړم
يـــــــو همــــدغـــــه لار مې زده ده
يـــــــو همــــــدا مې مـــــــدام کړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

کــــه پــــه بلــــه لاره پــــوه شم
گونـدې ژونـد بـه مې راحـت شي
او کـــــــه مــا غوندې نور هم وي
نــــو اعــــــلام به يې مثال شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

عشق

ستـــا جمـــال هسې حـــائر هســې خطـــا كــــړم
د حســـينـــو پـــه تضـــاد يــې مبتـــلا كـــړم

د هغــــې چشـــم و نظــــر هســــې اثــــر وو
لـــــه نظـــــره يــې د لـــرې نـــابينـــا كـــړم

عشـــق هغــه وو چې خـــالـــي وو لـــه طلبـــه
پــه طلب مـې عشـــق خـــالـي د محتــوا كـــړم

چې پـــه خيـــال كې مې تصـــوير مجسم كـــړی
كـه تـه نـــه يې نـــو غلط كـــوم گـــونا كـــړم

دا وسعت زمـــا د فـــكــــــر كـــه مــــــزاج دی
پـــه تعـــريف او ستـــايش دې لا زيبـــا كـــړم

زه بـــه وگـورم چې خـــرنگــه دې هيـــر كـــړم
چې دې يـــاد كـــړمه نو هير به دې هم بيا كــــړم

ستـــا خنـدا كې زمـــا ټولـــه خنـــدا وركـــه
پــــه يـــوه اوښكــــه دې ورک زه راپيــــدا كـــړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خـــــوبونـــو قــرارداد ستـــا لـــه عيـــونـــو
زه پنهـــــان خــو شــوګيــرو رســوا رســوا کـــــړم

عشــق مې زيات شي چې مې عشــق کله په تا شي
د اعـــــــلام به څــه وي نور چې يې سيــوا کـــــړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

چل

چې پـــــه تــــا کې به څه چل وي
تـــه بـــه ولـــې دل نشیـــن یې
زه پـــه څـــه درتـــه مایـــل یـــم
ځان مې پاک دربانـدې ورک کړ
ستـــــا د یــــو نظـــــر د پـــاره
حیـــات پـــاتـــې روزګار پـــاتـــې
ستــــا فــــراق لـــکـــه د تـــورې
زړګـــی نیـــم کانـــدي پـــه نیمـــه
ستـــا پـــه یـــو شیـبـــه خـبـــرو
کـــې ســـازونـــه د دنـــیـــا وي
ستـــا پـــه نیمـــه خولـــه خندا کې
حـــدیقـــې او بـــوستـــانـــونـــه
ستـــــا د وصـــــل پـــه لمحـــه کې
هـــزارهـــا کـــاونه ورک شـــــــي
چـــې پـــه تـــا کې بـــه څـــه چل وي
چـــې دې لیـــکـــم چـــې دې لـــولـم
چـــې رویـــا پـــه تـــا ابـــاد دي
او پـــه ویښـــه تخیـــیـــل کـــې
راتـــه ښـــکتـــه پـــورتـــه کیـــږي
دا بـــــه کـــلـــه پـــورې دا وې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا دی لاړمـــــــه بـــوډا شــــــوم

خـــــو اوس هـــم چې تـــه رایـاد شي

د اعـــــلام ځــــواني آغـــاز شـــي

(c) ketabton.com: The Digital Library

لیونتوب

هسې ځان سره لګیا
په خبرو په کیسو
د الفت د خیال خوښي
د هجرانه ترس و ډار
په خپل ذهن کې تصویر
کله ښه کله خراب
کله ځان سره خندا
کله ځان له ځانه ترس
خلک کل زما تابع
زما خوښه زما غرږ
چرته زه شم مقصر
چرته خلک بې وفا
خپل تقصیر په خپل ګمان
پاکوم او سموم
خو د نورو د جفا
په خپل ذهن فیصله
ټول غلط وي زه صحیح
کله نه یم ملامت
خو پوهیږمه په ځان
چې ژوند اصل داسې نه
بلکه داسې لکه خلک
ګیني یا به تل نفرت
یا لږ نور هم لیونتوب

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپین کاغذ

خالیگاه د خپل احساس ډکوی نه شم
په الفاظو ډکوم سپین کاغذونه

د خپل ژوند د کلماتو سره لوبې
کله نظم کله نثر او خیالونه

په اعدادو زما عمر حساب نه دی
په شباب صغر کې ورک رانه کلونه

چې دې څه راته خودلي نیم غلط وو
دین مې مینه دین‌مې‌ژونددین مې‌گلونه

ته چې وایې چې‌خوشال یم نو خوشال یم
چې په ما دي درته کم ښکاري دردونه

د فراق هره لمحه مې یاد کې پاتې
وصال ورک لکه چې ورک مې دي یادونه

په تمامه مې اعلام درته خیل ځان کړ
دغه زه او دغه ته دا حاسبونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله کیږي

کلــــه دغــه شــانتــې چــل رابــانــدې کیــــږي

چــې مــې بـــدي شې هم تــــه هم ستــــا یــادونه
بـــې معنـــا شـــي د ژونـد ښــــه او بـد اړخـــونه
یــــو نفـــرت د خپـــل وجـــود د خپـــل پهـــلو نـه

کلــــه دغــه شــانتــې چــل رابــانــدې کیــــږي

ارمـــانـــونـــه خـــواهشـــونـــه مـــــې تمـــام شــــي
دود دستـــــور رســــم و رواج راتـــــه نـــاکام شــي
د ســــوچـــونـــو او فکـــــرونـــــو ازدحـــام شـــي

کــلــه دغــه شـــانــتــې چــل رابــانــدې کــیــږي

زړه مــــــې تنــــګ شـــــي ساه مې تنګه بې دلیله
یــــو وحشت مې شــــي تـــرخنــــګه بې دلیـــلـــه
عیـــن بیـــــزار لــه هـــره رنګـــه بــې دلیـــلـــه

کلــــه دغــه شــانتــې چــل رابــانــدې کیــــږي

میـــــ نه ورکه شي عشـــق ورک احســـاس فنا شي
یـــو عـــادي غـــوندي بشر راتـــه اشنـــا شـــــي
نــــــور خـــوبـــونـــه او خیـــالـــونـــه بې معنا شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

کلـــه دغــه شــانتــې چــل رابــانــدې کیـــږي

پـــــه دوا او پــــه دعـــــا مــــې گـــــوزاره وي
بس خـــوبـــونـــه د دردو یـــــوه چـــــاره وي
او اعــــلام د دغــــــه حـــــال پــه نظــاره وي
کلـــه دغــه شــانتــې چــل رابــانــدې کیـــږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتو

پـــه يـــو ځـــو اصطلاحـــاتـــو په لفظونو
نــه غـــربي يم نـــه تـــابع د خليجـــونـــو

استعمـــــــار مـــې سيـــــاسي، ادبي نه دی
خپـــــل لســـان او خپل ادب مې د کلـــونو

کـــــه يو ځــــو کليمې ستا پکې ژوندۍ دي
نـــو شاکـــر اوســـه زمـــــونږه د قـــامـــونو

منطقه ده جامعــــــه ده زيـــ ســـ ـت روزګار دی
دا بــــه ځـــــه شي پـــــه نفـــاق د لسانونو

زمـــــا هـــــره خـــــوا لهجـــــه د تاثير لاندې
اوس هم ښه يمـــــه چې شتـــــه يم له کلونو

کـــــه پـــــه خـــوښـــه او اثر د مجـــــــاورو
هـــم بــــه زه وی هـــــم مې ژبه په نومونـــو

دا چې ځه راسره شــتــه همـدا مې بس ده
د اعـــــــلام يې ځـــــه پـــروا په پيغـــورونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې ياري

زړه مې تنګ دی خـــلق مې تنګ دی او تـــه ستره
نـــه ځـــاييـــږي پکـــې ستـــا د زړه خبـــره

زه د ځـــانـــه پـــه تکلـــيف يمـــه پـــه تنګ يـــم
لا د پـــاسه پـــرې ستـــا مينـــه مهـــاجـــره

غـــم د يـــار غـــم د روزګار غـــم د ځـــو ټـکـــو
اوږده لاره او زه ستـــــړی لـــــه ســـفـــره

ته پوهيږې چې زړه مـــات کړې بيـــا يې روغ کړې
زه پـــه تيخـتـــه مـــوفـــق ستـــا لـــه هنـــره

دا خـنـــــدا او دا مســـــکا او دا خـبـــــرې
يـــو نقـــاب زمـــا پـــه مـــخ دی د بـهـــره

يـو تـه نـه يـې چـې دې زه پـه دا روزګار کــــړم
د يـــارانو سعـــي زيـــار پـــه ځـــو نفـــره

ګـــريـــــزان د شـــهـــر و کلـــــي د فســـاده
ګـــريـــــزان يـم پـــه همدوي کې لـــه دې شـره

کـــه زمـــا پـــه خوښـــه کيږي نو اعـــــلام کړه
بـــې يـــاري او بـــې دوستـــي لـــه هـــره دره

(c) ketabton.com: The Digital Library

قرار

په دوا که په دعا شي
که په دم درود د چا شي
که دا زړه مې لږ قرار شي
د دنیا نه او دا ستا نه
دنیا غم دی په دنیا کې
په دردونو کې دردونه
ته مرهم يې خو درد ښه دی
آموخته له خپله ژونده
په فراق دومره عادت شوم
چې وصال راته مشکل شو
زړه مې تور ستا د خبرو
د جنګونو او لانجو نه
خو چې نه يې هم خفه یم
ستا په جنګ پسې ځوریږم
درد خو هسې رابلد کړم
چې راحت کې ناراحت یم
او خواري او کوششونه
که دا زړه مې لږ قرار شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

کال

کـــال کلـــونـــــه دي تیـــریـــږي
او زه ورک لـــــــه خپـــــل ادراکـــه
کلـــــه وايمـــــه چـــې ښـــه شـــو
یـــــــو کال عمـــر مـــې راکـــم شـــو
د دنـــــیـــــا د داد ستـــــــــــــده
د اشنـــــــا د تنـــــــفـــــــره
لکـــــه مـــا تـــه چې معلـــــــوم وي
چې تـــــر کـــــومې بـــه ژونـــدی یم

خـــــو دا بـــــل طرف يې هـــــم شته
د امـــيـــــــــــد د ازروگانـــــــــــو
چې کـــــه بل کال لـــــــږ راحت شي
چې کـــــه بـــــل کال بریـــــالي شـــو
چې کـــــــــه دې کال کـــې د مینې
او الفت گلـــــونــــــه ډیـــــــر شـــې

زمـــــا درک زمـــــا ادراکـــــــــــه
ستـــا دا دواړه درکـــــه ســـــــم دي
دنیـــــــا ډار دی او امیـــــــد دی
کلـــــه دا شـــــي کلـــــــه دا شي
پـه دې زیســـــت د تور او ســـپين کې
څـــــه اعـــــــلام ملامت نـــــــه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

مطر

دا قطـــرې د مطـــر و بـــرف چې
پـــه نـــازونـــو اداګـــانـــو
ښـــه پـــه شمـــار باندې شمیرلې
راوریـــــــــږي راوریـــــــــږي
پـــه چـــا ښـــه دی پـــه چا بد دی
ځوک مفلـــس کړي ځوک زرخیزه
څـــه خفـــه وي څـــه خوشـالـــه
څـــوک دعـــا د وریـــدو کـــړي
ځوک د شین اسمـــان د ستـــورو
هـــر غوښتـــل تـــر خپل هدفـــه
او دعـــــا د خپـــــلې ګټـــې
عجیبـــه غـــوندې انصـــاف دی
د رب کار او حـــکـــمتـــونـــه
اختـــــلاف د احتیـــاجـــاتـــو
او عطـــــا د مختـــلـــفـــو
داسـې پـــــاک داسـې روښـانه
لکـــه څـاڅکـــي د دې مطـــر

(c) ketabton.com: The Digital Library

باغکه

زه د کیـــــف او د ســــرور عــــالم کې ورکه
تــــه غمــــونــــه د دنیـــا راتـــه قطار کړې
مـــا تـــه تـــه او ستـــا دنیـــا لکـــه باغکه
معمولي ده کـه وجود دې رانــــــه جار کړې

نـــــه پـــــه ځـــان نه په جهان يې نه په ما يې
او کیسې مطــــالبــــې دې پــــه ســـــوونو
یــــــو مجهــــــول يې کـــه يو سِر يو معما يې
خـــو دعـــــوې دې د پـــــرانستـــو کتـابونو

زه د خپـــلـــې دنيـــا بـــې نيـــازه ملـــکه
مستحیلـــــــه ده چې دې دنیـــا ته لار کړې
مـــا تـــه تـــه او ستـــا دنیـــا لکـــه باغکه
معمولي ده کـه وجود دې رانــــــه جار کړې

ستـــــا د فکــــــــر انتهـــــا زمــــا آغـــاز دی
کـــــه عـــــاقـــــل يې ځان لږ ټيټ مقایسه کړه
ستـــا غضب قهــــــــــر غصه لا زما نـــاز دی
لــــــږ رمزونـــــــه اشـــــارې دې آهستــه کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمـــا ښـــه بـــده خبـــره مبـــارکـــه
تـه بـه فکر حســابي کړې چې گفتـار کړې
مـــا تـــه تـــه او ستـــا دنیـــا لکـــه باغکه
معمولي ده که وجود دې رانـــــه جار کړې

دا زمـــا زیبـــایي حســـن ســـرمـایـه ده
تـا نـه ښــه عـالمان ډېر دي خوا او شـــا کې
زمـــا یو نظـــر لیـــدل لویـــه کیسـه ده
ستـــا خبـــرې نصایح پـــاس په هوا کې

تـــه جـامـد زمـــا وفـــا متـحـرکـه
هســـې نـــه چـــې اعـــلام هـسې گرفتار دی
مـــا تـــه تـــه او ستـــا دنیـــا لـــکـــه باغکـــه
معمولي ده که وجود دې رانـــــه جار کړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غم ښادي

زه خـــــوشحـــالـــه کـه خفه یم
خـــــــوشحالي خفگان نو څه وي
کـــه پـــه مـــا وي که په بل چا
زه یـــې ولـــې حـــس کـــومه
خـــو په درد غم دې خـــــــوگیږم
په خنـــــدا باندې دې خانـــــدم
دا احســـاس مـــا کې د څـــه دی
د دنیـــا قـــانون روښـــــانه
خپـــل پـــردي پکې معلـــومه
نـــــو زه ولې داسې نـــــه یـــم
ورک پـــــه خپلـــــو پـه پردو کې
او چې گـــــورم نـــــه پوهیـــــږم
چې خفـــــه یم که خوشحـــــاله
خـــو پرهیږمـــــه همـــــدومـــره
چې دا غـــــــم او دا فرحت مې
داسې گیـــــرچـــــاپیره گـــــرځي
د هـــــر چـــا پکـــې نوبت دی
د هـــــر چـــــا پکې حصه ده
او پـــــه هـــــر چـــا موقت دی
نـــــه دوستي نـــــه یـــارانه کړي
نـــــه کینـــــه او دشمني کـــــړي
نــــــو چې درد خوښي بې دینـــه
بـــې مـــذهبه بې لســـانـــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نــــــو دا زه او تـــــــه لا څوک یــو
چـــې یو بـــل سـره حــس نــه کـړو
نـــو زه ځکـــــه نـــــه پوهیـــــږم
چې خــــوشحالـــــــه که خفه یــم

(c) ketabton.com: The Digital Library

آخر

کـــه په قـــدر د اشنـــا مې ســـر پايين شي
يـــانصيب کـــــه مې نصيب دغـــه آيين شي

هـــر گفتـــار دې آيينـــــه زمـــا کـــردار ته
پـــــه نظـــــــر دې دا ساده ژوندون رنگين شي

که فــــدا دې شم لــــه وجه و عيــن و خشم
گوندې شتــه جمال دې لا پسې حســين شي

د وفـــا جمـــال حيـــا تقـــوی مثـــال يې
چې دا عشق بــــه د دنيا که بـــــه د دين شي

دا اثـــر پـــــه مـــا طاري کـــه په تـــول دهـر
يـــو نظـــر دې د اقوالو جـــانشين شـــــي

چـــې يې پريږدې دنيـــا پريږدي لــــه جنـــونه
چې ور وگـــــورې غريب بــــــــالانشيــن شي

د فـــــراق ذکـــــر مشکل دی لـــــه فــــراقـــه
په وصـال دې زنگ وهـــــــلی زړه زرين شي

د اعـــــــــــلام يو څه ساعت بې ستا د خياله
يا خــــــو نــــه شي او که شي نو آخرين شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

فکر

گوره طول د دې سـجدو نه
د رکـــوع او قیـــامــــو نه
په تکــــــــرار نوم اخستو نه
نوش و خــــور نه بندیدو نه

بې لـــه فهمـــه د ویيلـــو
بې لـــه درکـــه نقلـــولـو
بې لـــه سرپـــا قبلـــولو
او د ځـــان د غـــولـــولـو

د دې ټـــولـــو نـــه په ګـډه
د چا نـــــه مړه کول ښـه دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

حلف

و رب الکعبـــه کـــه بـــاور دې نـــه شي
چې مې پـــــه ځـــــان شي ا په تا لوروم

دا مشـــــاکل د حیات گـــــــرځي چرخي
چې جــــــوړوم يې د هـــــــر چا جوړوم

دا استـــدعـــا دا عبـــادات بنـــدگي
لکــــه چې زه پـــرې تعالیٰ غـــولـــوم

زمــــا سکـــوت د غبـــا نــــه دی گوره
خپـــــل احترام ستـــا پــــه غبـــا بدلوم

موسفیدۍ تــــه که پیـــــري وایـــــې نو
زه خپل ځــــو تــــاره خامخا بدلــــــوم

کلــــــه نــــا کلــــــه تــــرنم طاري شي
سمــــې خبــــرې پــــه غنــــــا اړوم

یــــــــــو عجب کیف او خاموشي وي پکې
د اعــــــــــــلام شپه چې تر سبا تیروم

(c) ketabton.com: The Digital Library

په خندا او محبت ظلم په عامو
مظلوم نه په ځان، آګاه نه په مرامو

وصال هم په رواتب رسوم اجرت شو
یوه نوې جامعه د عاشق نامو

زیرِ نامِ دین مذهب تجارتونه
اشتریٰ پکې د شیخو د امامو

ګِروي د نشستونو مجالسو
مغسله د ناروا و د حرامو

د قدرت تشنه لبان عسا په لاسو
درز او غپ په قبیلو او په اقوامو

دا مې جهل که خلوص دی او که دواړه
دا سکوت په دې سبابو په دشنامو

که سمیږي نو په عقل په منطق ده
نه په زوتو صلاتونو او صیامو

چې اعلام پکې خطا شو نو قوي دي
برنامې د خوارجو د غلامو

(c) ketabton.com: The Digital Library

نشانه

زما عقل ——— ستا خبرې
لکه مونږه ——— لرې لرې
ته څه وایې ——— چې زه ښه کړم
ما ته خپل کړې ——— زه دې څه کړم
ته ګیلې کړې ——— زه عذرونه
خو په حقه ——— دواړه زړونه
ته بل څه ته ——— مینه وایې
د اظهار په ——— تمنا یې
زه بیا بل شان ——— مینه ګورم
بس احساس په ——— میین پلورم
یا خو ته حق ——— ستا وینا حق
ستا د مینې ——— راه و چا حق
یا زما د ——— عقل لاره
برابره ——— ما د پاره
خو چې څنګه ——— به دا حل شي
نظرونه ——— مو څنګ مل شي
څه راځه نو ——— داسې ښه یو
سره روګدي ——— په کړه وړه یو
دا جنګونه ——— جنجالونه
مو د مینې ——— نشانه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاينجل

زما ذهـن د خيـــالـــونـــو يــوه دښــــــته
چې په هر طرف يې شين سما ښکاريږي

که د خپـــلې محــــدودې يــــوه کــوټه ده
چې زمـــا هـم کــلـــه زړه پکې تـنــگيــږي

انتـــها د اوج پــــه بــــره پــــه صعـود کې
چې لــحظه کې اسماند ــونـــو تـــه رسيږي

که شـــروع د خـــو فکـــرونـــو کـې نــښتی
چې يې خپلــــه د خپـل نفــسه پيدا کـيږي

د حيـــات ممـــات رازونــــه دلــيلـــونـــه
پکې گـــرځي پـــکې اوسي او غـــريـــږي

کـــه گــيله د يـــار د يـــو کـاږه نـظـــره
چـــې دنـيـــا او ما فــيها سره ســميــږي

تـصـــور د قـــدرتـــونـــو طـاقـتـــونــــو
چې پـــرې وس د مخـــلـــوقـــاتو نه رسيـږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

او کـــه ضـعف لـــکه دا زه او زمـــا زړه چــــې
د غــمــونـــو د دردونـــــو نـــــه ډاريـــــږي

ثــــه عـــجبـــه معـــمـــا ده لا يـــنـــحلــــــه
چې پـــــــه ذهن مې خپـــل ذهن نه رسيـــــږي

دا عـــادي ده كــــه يوازې په اعـــــــــــلام ده
چې پـــــه دې جنون خوښيږي او مستيـــــــــږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

برکت

نه سرعت د ساعت ډېر دی
نه شپې ورځې لنډې شوي
نه جذبه د عشق مړه شوې
نه دردونه کم او زيات دي
نه رانه ستوري تياره دي
نه بنفش رنگونه پريښي
دا دنيا هغه دنيا ده
دا ديار هغه ديار دی
نو دا منډې تړړې څه دي
دا ژوند ولې داسې تښتي
دا ياران ولې خفه دي
دا دنيا ولې بې خونده
دا گونا د دنيا نه ده
زه لږ ډېر وربانډې پوه شوم
چې په دې څومره پوهيږم
دا به هومره تيزه ځغلي
زما وخت به داسې وخوري
چې خبريږم نو تمام وي
دا د عمر برکت دی
بس همدغومره راپاتې
د عمرونو لوې خالق دي
زما هم برکتي کړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

جمال

مثــلِ ورد يې مثــلِ قــلب يې مثــلِ جـــان
د جمـــال حـــدود تمـــام ستـــا پـه اعيان

خـــوي خصلت عـــرف و عادت دې بې بديله
قــد قــامت کلام و خلـــق دې د پـــريـــان

طـــلاوت دې لکـــه شمس آشکار لـه دوره
د قـــرب طمـــه کې فنـــا فـــلان فـــلان

حـــلاوت دې لـــه کلامـــه پـاک ځرګند دی
مشتهـــي ورتـــه د هـــر بشـــر آذان

لامقصـــوده دې شبـــاب تلـــف تلـــف کړم
مـــا يشـــا حسن تخلـــيق د رب سبحـــان

ظـــرفيت دې له جميـلـــو بـــالا تـــره
نـــه غـــرور نـــه تکبـــر شـايـــان شـــان

ده همـــه و نظر تـــا تـــه او ستـــا مـــا تـــه
نـــاز پرور و نـــاز بـــردار د بې کســـان

تـــه نـــادر يې چشم ديدو د اعـــلام کې
دا بـــاقـــي خـــلايق همه کـــما کـــان

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورک

د ژوندون تپ و تلاش کې
یو احساس وو لږ مبهم
ما پرې نوم د مینې کیښود
او په منډه ورپسې شوم
قسما قسم خلایق مې
د رڼو سترګو نه تیر شو
څوک مې خپله مسترد کړل
چا زه رد کړم چې بدرنګ یې
په همدغه داد ستد کې
مې ته ولیدې شیدا شوم
دا باقي دنیا مې پریښوه
او یو ته مې خپل منزل کړې
د وصال په آرزو کې
عمر تیر شو ځواني تیره
په دردونو تکلیفونو
مې ځان ورساوه تا ته
ته زما شوې او زه ستا شوم
لږ راحت شوم لږ دمه شوم
خو اخره کې مې پام شو
چې هغه تلاش اوس هم شته
لا مې حس ورک شوی نه دی
لا منزل ته مزل ډیر دی
که ته نه وې نو بیا څه وو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا زمـــا منـــزل بـــه کــوم وي
بیـــا مبهــم شـــوم لادرکـــه
بیـــــا مې فکـــر گــډ او وډ شو
خــــو اوس هغــه شیمـــه نشته
نـــو مـــزل مې اکـــتفا شـــوه
او منــــزل نــــه منصرف شــوم
د دې ژونـــــد دې خــــالیگاه ته
څوک احســاس وايي څوک حرَص
خو اعـــــــلام چې ورته گوري
نــــو همدغــه لیـــونتـــوب دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

اهمیت

افتـــرض دنیـــا یـــو جسم قلب یـــې دین وي
زه قطـــــره د دم روان پــــه شیـــریـــانـونـو

نـــه پـــه مـــا بـــانـــدې ابـــاده نـــه بـــرباده
مکـــــرر مبهـــم مې کار پـــه کال کلـــونـــو

یـــو سفر دی قلب تـــه ځـــم بیـــــرته راوځم
بیـــا ورځمـــه بیـــا راځـــم پـــه کرتونو

هسې ځـــان راتـــه عقیم بې کاره ښـــــکاري
مـــانده شوی خســـته شوی لـــه کارونـــو

بـــې اهمیـــتـــه بـــې ارزښـــه او بـــې ســـعره
گـــرفتـــار یـــم د حیـــات پـــه دورانـــونـــو

کلـــه تیـــز کلـــه بطي شـــم بې اخـــتیـــاره
کاش چـــې زه هم لـــږ مختار وی د مـــــزلونو

جسـم زوږ شـو قلـب ضـعیف شـو چې خبر شـوم
چـــې زه هـــم گـــوره مهم یـــم تـــر حـدونـــو

کـــه زه وچ شـوم په شـیریان کې کـــه په زړه کې
هـــر یـــو ځاځکی بـــه محتاج کړم پـــه سوالونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې تر کومې یا روان یا لرې نه شم
مستحیل به شي حیات د بشرونو

که قطره یم خو مهم یمه حیات ته
هم سبب د موت حیات هم د دردونو

رابطه د جسم و قلب په ما ولاړه
نو اعلام مضمون د دغه مضمونونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

نیم رښتیا

شعري مجموعه

اکمل اعلام

۱۴۰۰

Neem Rekhtya

Pashto Poetry

ISBN 978-9936-1-0628-4

Akmal Elam

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library